

Netipični madeži (displastični nevusi) su plitke ili uzdignute tamne kožne izrasline, ali su veći nego standardni madeži (promjera većeg od 1,2 cm) i ne moraju biti okrugli. Razlikuju se po boji od preplanulih do tamno smeđih, obično na ružičastoj podlozi.

Neki ljudi mogu imati više od 100 netipičnih madeža, a novi se čak i nakon srednje dobi mogu stalno pojavljivati. Netipični madeži mogu se pojaviti na svakom dijelu tijela, premda su češći na pokrivenim područjima, kao što su stražnjice, grudi i koža na glavi, znatno drugačija raspodjela nego uobičajenih madeža.

Skлонost rasta netipičnih madeža je nasljedna, premda se mogu razviti u nekih ljudi bez obiteljske anamneze. Osoba koja ima netipične madeže i dva ili više člana uže obitelji koji su imali mnogo netipičnih madeža i melanom (sindrom displastičnih nevusa) izložena je velikom riziku za razvoj malignog melanoma. Nije poznato je li rizik od nastanka melanoma u ljudi koji imaju netipične madeže visok, ako nemaju pozitivnu obiteljsku anamnezu za melanom.

Ljudi sa netipičnim madežima, naročito oni sa pozitivnom obiteljskom anamnezom za melanom, moraju tragati za svim promjenama koje bi mogle ukazati na maligni melanom. Obiteljski doktor ili dermatolog mora im svake godine pregledati kožu. Dermatolozi promatraju netipične madeže da nadziru fine (slabo primjetne) promjene, kao što su promjene u boji ili veličini, da pomognu nadzirati takve promjene, dermatolozi često koriste snimke u boji čitavoga tijela. Svaka takva promjena kod netipičnog madeža znači da madež treba ukloniti.

Neki stručnjaci misle da sunčevo svjetlo ubrzava razvoj i promjene kod netipičnog madeža. Ljudi s netipičnim madežima trebali bi izbjegavati izloženost suncu. Kada su na suncu trebali bi uvijek koristiti kreme sa zaštitnim faktorom (SPF) 15. Takvim se kremama može zaštititi koža od UV zraka koje proizvode stanice raka.